

Пояснювальна записка

до проєкту рішення Черкаської міської ради «Про перелік категорій осіб - жителів м. Черкаси, яким додатково до визначених законодавством категорій соціальні послуги територіальним центром надання соціальних послуг м. Черкаси надаються за рахунок бюджетних коштів»

Згідно з підпунктом «б» пункту 1 частини 2 статті 28 Закону України «Про соціальні послуги» (далі-Закон) надання соціальних послуг за рахунок бюджетних коштів передбачено лише отримувачам таких послуг (крім зазначених у підпункті «а» пункті 1 цієї частини), середньомісячний сукупний дохід сімей яких становить менше двох прожиткових мінімумів для відповідної категорії осіб, що на сьогодні дорівнює 4722 грн. (2361 грн.х2). Згідно з пунктом 3 цієї статті Закону громадянам, середньомісячний сукупний дохід сімей яких перевищує два прожиткові мінімуми, але не перевищує чотири прожиткові мінімуми (від 4722 до 9444 грн.), встановлених для відповідної категорії осіб, соціальні послуги надаються з установленням диференційованої плати. Громадяни, середньомісячний сукупний дохід сімей яких перевищує чотири прожиткові мінімуми для відповідної категорії осіб 9444 (2361 грн. х4) згідно з підпунктом 1 пункту 4 статті 28 Закону за надані їм соціальні послуги повинні сплачувати.

Водночас абзацом першим частини 7 статті 28 Закону уповноваженим органам системи надання соціальних послуг, до яких належать виконавчі органи міських рад міст обласного значення, надано право приймати рішення, у тому числі у разі введення надзвичайного або воєнного стану в Україні, про надання соціальних послуг за рахунок бюджетних коштів іншим категоріям осіб, ніж визначені частиною вище.

Проектом рішення пропонується згідно із законодавчо наданими повноваженнями окремим нормативним актом затвердити перелік категорій громадян, сім'ї яких мають середньомісячний сукупний дохід від 2 до 4 прожиткових мінімумів, встановлених для відповідних категорій громадян, але яким додатково до визначених законодавством категорій соціальні послуги територіальним центром надання соціальних послуг м. Черкаси надаються за рахунок бюджетних коштів. При цьому слід наголосити, що відповідно до положення про територіальний центр, затвердженого рішенням Черкаської міської ради від 13.07.2023 № 43-25, надання установою соціальних послуг таким особам вже забезпечується на безоплатній основі (за рахунок бюджетних коштів). Нижче наведено обґрунтування доцільності надання соціальних послуг визначеним категоріям жителів м. Черкаси за рахунок коштів бюджету Черкаської міської територіальної громади.

У відділенні догляду вдома соціальну послугу догляду вдома:

1. Громадянам похилого віку та особам з інвалідністю (які досягли 18-річного віку); хворим (з числа осіб працездатного віку на період до встановлення їм групи інвалідності, але не більш як чотири місяці), які не здатні до самообслуговування у зв'язку з частковою втратою рухової активності (мають III, IV, V групи рухової активності), потребують сторонньої допомоги, надання соціальних послуг в домашніх умовах згідно з медичним висновком, за умови,

що середньомісячний сукупний дохід їх сімей не перевищує встановлених законом 4 прожиткових мінімумів для сім'ї для відповідної категорії осіб.

Особи зазначеної категорії як такі, що мають дохід від 2 до 4 прожиткових мінімумів, встановлених для відповідної категорії громадян (від 4722 до 9444 грн.) згідно з вимогами законодавства повинні здійснювати оплату за соціальні послуги із застосуванням диференційованої оплати, що передбачає розмір плати не більший ніж різниця між середньомісячним сукупним доходом та двома прожитковими мінімумами для відповідної категорії громадян. Якщо вартість соціальних послуг не перевищує різниці між середньомісячним сукупним доходом та двома прожитковими мінімумами для відповідної категорії громадян, плата за соціальні послуги становить 75 % вартості таких послуг. Залежно від ступеню втрати рухової активності такі громадяни потребують відвідування соціального робітника від 3 до 5 разів на тиждень тривалістю надання послуги 3 години на день.

Згідно з тарифами, затвердженими для послуги догляду вдома, вартість соціальної послуги в середньому складає 2374 грн. на місяць. Це означає, що особа з інвалідністю або людина похилого віку, яка навіть маючи дохід 9000 грн., після оплати послуг соціального робітника в розмірі 1781 грн. (75 % вартості послуги) матиме для забезпечення своєї життєдіяльності 7219 грн. Ці кошти людина обов'язково витратить на оплату комунальних послуг в середньому в сумі 2500 грн. (з розрахунку 2-кімнатної квартири та відсутності субсидії в зв'язку з високим доходом) та придбання продуктів харчування на суму 2361 грн. (вартість продуктового кошику у 2025 році згідно з розрахунку за прожитковим мінімумом для непрацездатних осіб). Таким чином, для придбання предметів першої необхідності, життєво необхідних лікарських препаратів та засобів гігієни у нездатної до самообслуговування людини зі стійкими розладами функцій організму залишиться лише 2358 грн. на місяць або 78,6 грн. на день.

Тому вважаємо доцільним пропонувати звільняти від плати за надання соціальної послуги догляду вдома осіб похилого віку, осіб з інвалідністю, середньомісячний сукупний дохід сімей яких перевищує 2 прожиткові мінімуми, але не перевищує 4 прожиткові мінімуми для відповідної категорії осіб.

2. Громадянам, які отримували соціальні послуги догляду вдома на безоплатній основі до набрання чинності положенням про територіальний центр, яким передбачені платні послуги в цій установі.

Під час напрацювання такої пропозиції департамент керувався нормою статті 58 Конституції України - закони та інші нормативно-правові акти не мають зворотної дії в часі. Закріплення такого принципу на конституційному рівні є гарантією стабільності суспільних відносин, у тому числі відносин між державою і громадянами, породжуючи у громадян впевненість у тому, що їхнє існуюче становище не буде погіршене прийняттям більш пізнього закону чи іншого нормативно-правового акту.

У відділенні денного перебування послуги соціальної адаптації особам з інвалідністю та особам похилого віку незалежно від доходу та наявності рідних, які повинні забезпечити догляд і допомогу, зокрема шляхом навчання на факультетах «університету III віку», зокрема навчання за напрямками

комп'ютерної грамотності, дизайну, психології, правознавства, фізичної культури.

Таке навчання є важливою складовою формування здорового способу життя осіб похилого віку та осіб з інвалідністю, їх мотивації до повноцінного життя в умовах відходу від трудової діяльності. Досвід діяльності відділення свідчить про те, що люди похилого віку, залучені до навчання, менше хворіють, виявляють більшу задоволеність життям.

У відділенні організації надання адресної натуральної допомоги послуги натуральної допомоги:

1. За умови середньомісячного сукупного доходу сім'ї отримувача соціальних послуг від 2 до 4 прожиткових мінімумів, встановлених для сім'ї для відповідної категорії осіб:

громадянам похилого віку,
особам з інвалідністю;

працездатним хворим особам, на період до встановлення їм інвалідності, але не більш як чотири місяці у разі якщо такі особи мають на утриманні неповнолітніх дітей, дітей з інвалідністю, осіб похилого віку, осіб з інвалідністю;

особам у складних життєвих обставинах у зв'язку з безробіттям і зареєстрованим в державній службі зайнятості як такі, що шукають роботу (і мають на своєму утриманні неповнолітніх дітей, дітей з інвалідністю, осіб похилого віку, осіб з інвалідністю).

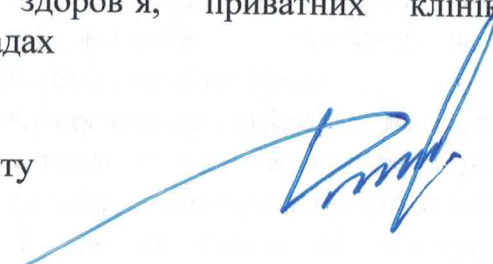
2. Особам з інвалідністю 1, 2 груп та дітям з інвалідністю, захворювання, розлади, травми або стани яких призвели до неможливості пересуватися самостійно, та які згідно зі встановленими медичними показаннями користуються кріслом колісним або іншими допоміжними засобами (милиці, ходунки);

3. Військовослужбовцям (на період дії воєнного стану та протягом 12 місяців з дня його припинення чи скасування (але не довше ніж триває курс лікування та/або реабілітації) незалежно від реєстрації їх місця проживання, які потребують отримання послуги з перевезення автомобілем спеціалізованого призначення та сукупно відповідають таким критеріям:

мають травми (поранення, контузії, каліцтво), захворювання чи інші ушкодження здоров'я, отримані під час захисту Батьківщини/виконання обов'язків військової служби/проходження військової служби/участі у відсічі і супротиві збройній агресії Російської Федерації;

проходять лікування у військових, цивільних державних чи комунальних закладах охорони здоров'я, приватних клініках або реабілітацію в реабілітаційних закладах

Директор департаменту
соціальної політики

Сергій РУБАН